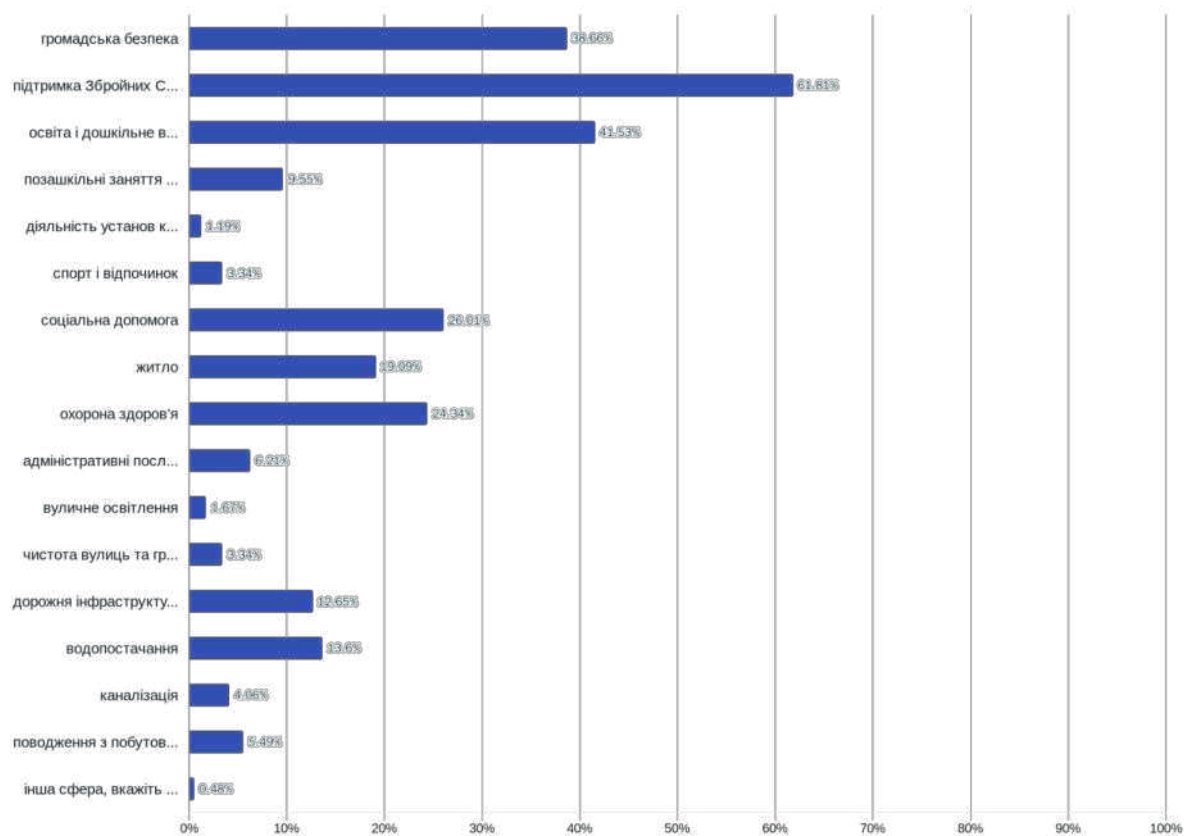

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

24. Сьогодні територіальна громада повинна реалізувати багато різних завдань, пов'язаних з безпекою, наданням підтримки і послуг мешканцям, а також підтримкою Збройних Сил України. Деякі з них можна трактувати як важливіші. Які сфери, на Вашу думку, повинні мати особливу ПІДТРИМКУ?

419 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
громадська безпека	38.66%	162
підтримка Збройних Сил України	61.81%	259
освіта і дошкільне виховання	41.53%	174
позашкільні заняття для дітей	9.55%	40
діяльність установ культури	1.19%	5
спорт і відпочинок	3.34%	14
соціальна допомога	26.01%	109
житло	19.09%	80

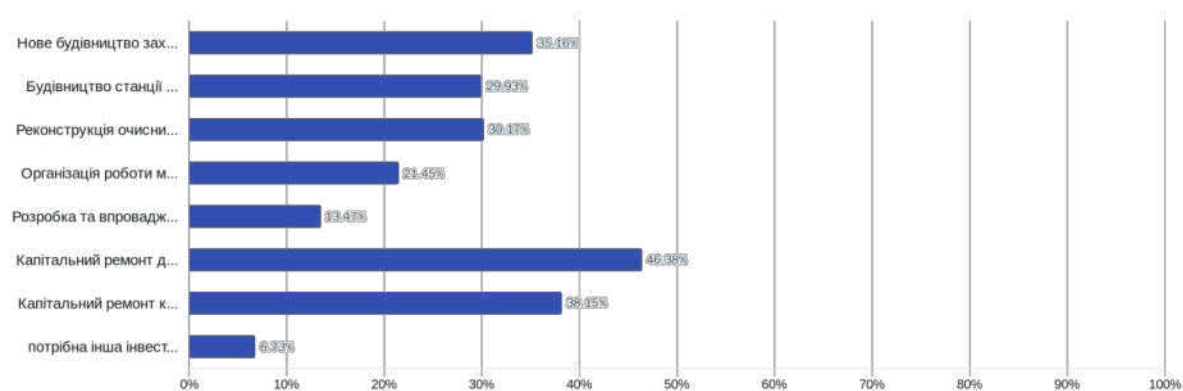
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
охорона здоров'я	24.34%	102
адміністративні послуги	6.21%	26
вуличне освітлення	1.67%	7
чистота вулиць та громадських місць	3.34%	14
дорожня інфраструктура	12.65%	53
водопостачання	13.6%	57
каналізація	4.06%	17
поводження з побутовими відходами (сміттєзвалища)	5.49%	23
інша сфера, вкажіть яка:	0.48%	2

25. Нижче наведено кілька ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ, запланованих у громаді. Вкажіть, які з них, на вашу думку, є найважливішими для покращення умов життя в нашій громаді?

401 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) на території багатофункціональної нежитлової будівлі (Амбулаторія загальної практики сімейної медицини №1, Центр надання адміністративних послуг, Адміністративна будівля селищної ради) за адресою: Харківська область, Чугуївський район, смт Старий Салтів, вул. Перемоги, 14	35.16%	141
Будівництво станції сортування твердих побутових відходів за межами населених пунктів на території Старосалтівської селищної ради Чугуївського району Харківської області	29.93%	120
Реконструкція очисних споруд біологічної очистки КУ -700 за адресою : Харківська область Чугуївський район селище Старий Салтів, вулиця Польова, 60 та каналізаційно - насосних станцій в сел. Старий Салтів	30.17%	121

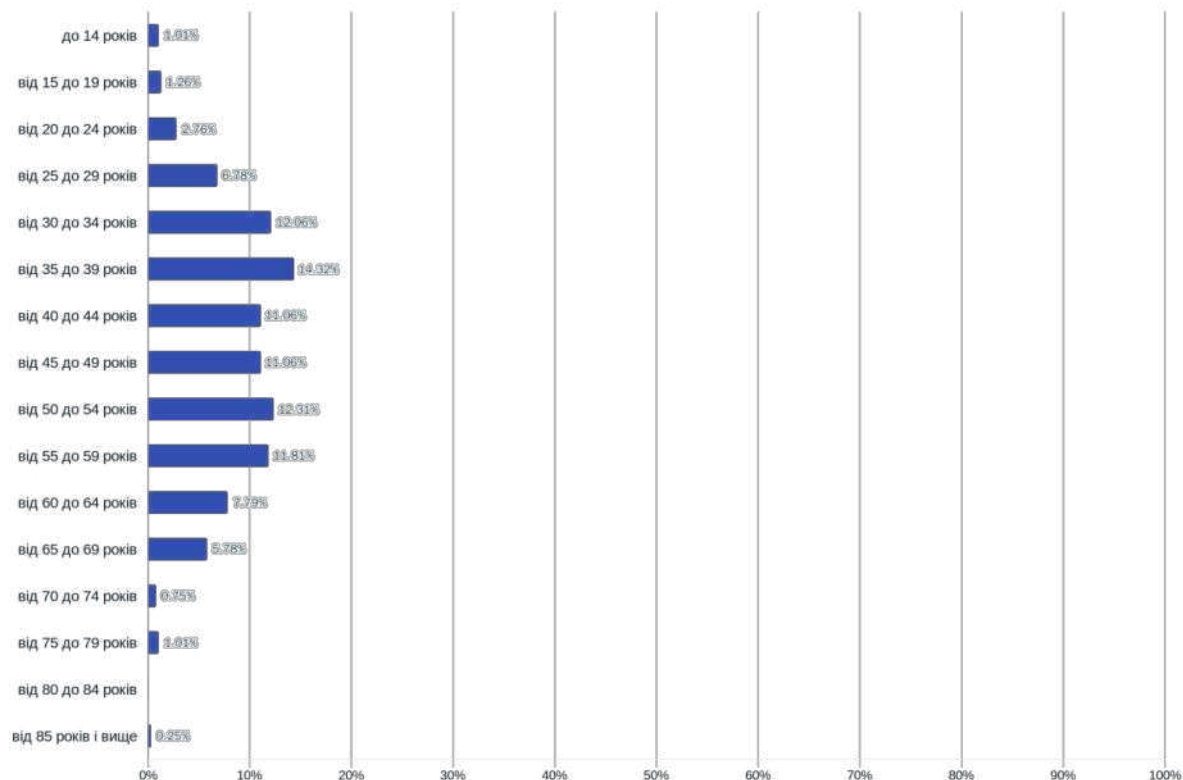
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
Організація роботи мобільного ЦНАПУ на території Старосалтівської селищної територіальної громади	21.45%	86
Розробка та впровадження Комплексного плану просторового розвитку території громади	13.47%	54
Капітальний ремонт доріг загального користування місцевого значення між населеними пунктами громади	46.38%	186
Капітальний ремонт комунальних доріг в населених пунктах громади та облаштування тротуарів і велодоріжок	38.15%	153
потрібна інша інвестиція - вкажіть яка:	6.73%	27

26. Вік

398 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
до 14 років	1.01%	4
від 15 до 19 років	1.26%	5

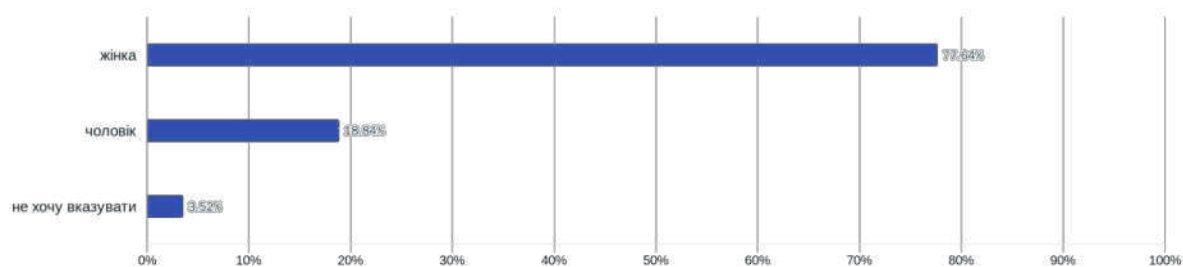
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
від 20 до 24 років	2.76%	11
від 25 до 29 років	6.78%	27
від 30 до 34 років	12.06%	48
від 35 до 39 років	14.32%	57
від 40 до 44 років	11.06%	44
від 45 до 49 років	11.06%	44
від 50 до 54 років	12.31%	49
від 55 до 59 років	11.81%	47
від 60 до 64 років	7.79%	31
від 65 до 69 років	5.78%	23
від 70 до 74 років	0.75%	3
від 75 до 79 років	1.01%	4
від 80 до 84 років	0%	0
від 85 років і вище	0.25%	1

27. Стать:

398 з 488 осіб відповіло

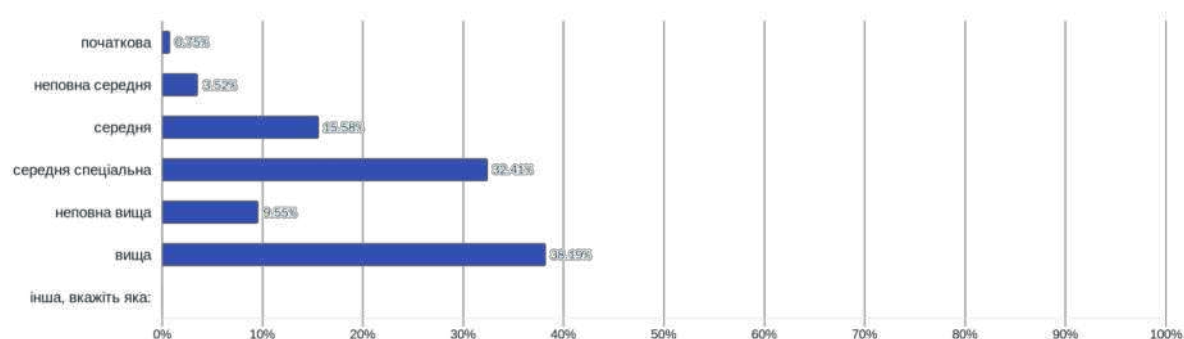
Відповідь	%	Кількість відповідей
жінка	77.64%	309
чоловік	18.84%	75
не хочу вказувати	3.52%	14

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

28. Освіта:

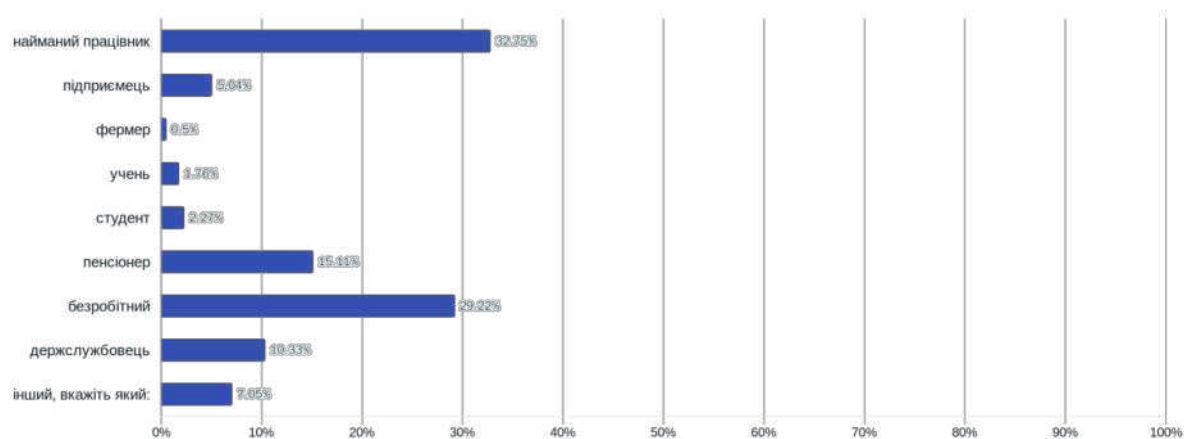
398 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
початкова	0.75%	3
неповна середня	3.52%	14
середня	15.58%	62
середня спеціальна	32.41%	129
неповна вища	9.55%	38
вища	38.19%	152
інша, вкажіть яка:	0%	0

29. Професійний статус:

397 з 488 осіб відповіло

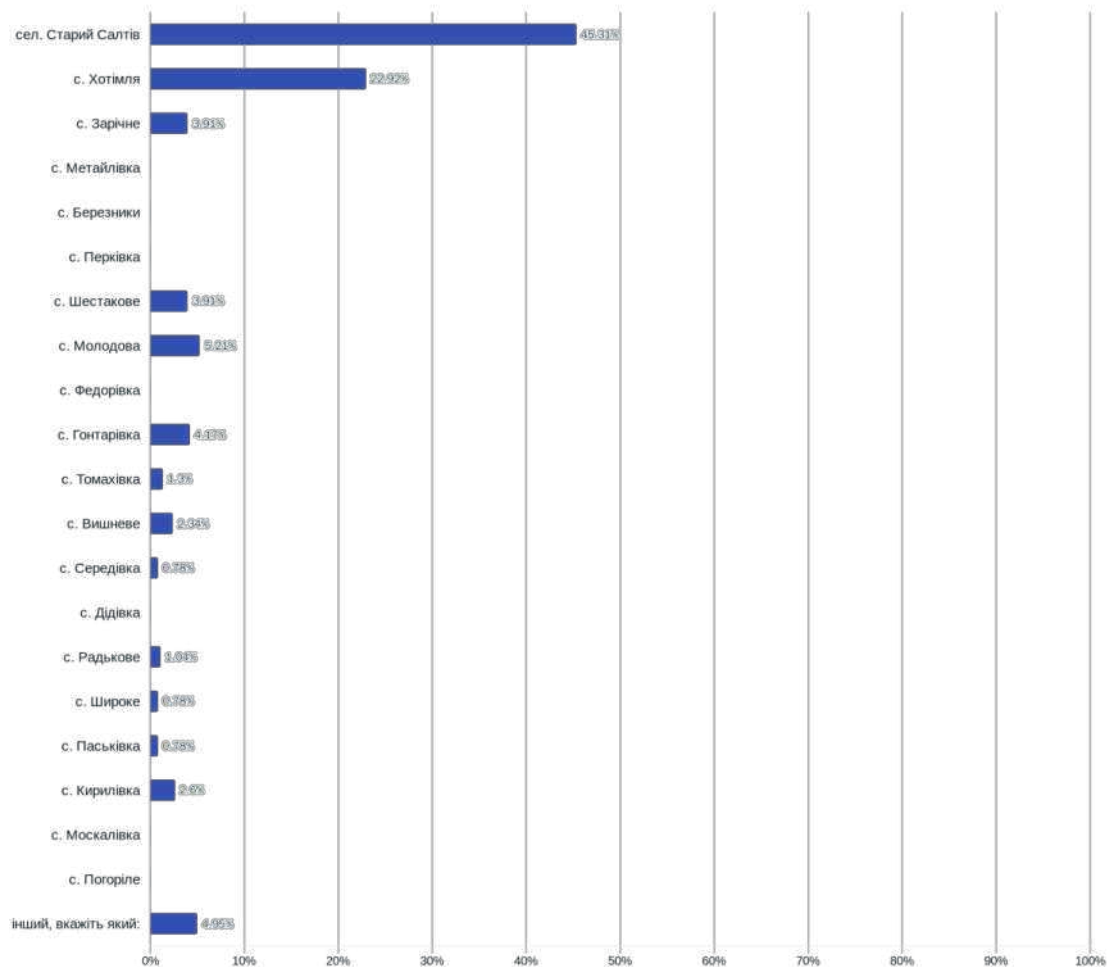
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
найманий працівник	32.75%	130
підприємець	5.04%	20
фермер	0.5%	2
учень	1.76%	7
студент	2.27%	9
пенсіонер	15.11%	60
безробітний	29.22%	116
держслужбовець	10.33%	41
інший, вкажіть який:	7.05%	28

30. Назва населеного пункту, у якому Ви в даний час проживаєте:

384 з 488 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

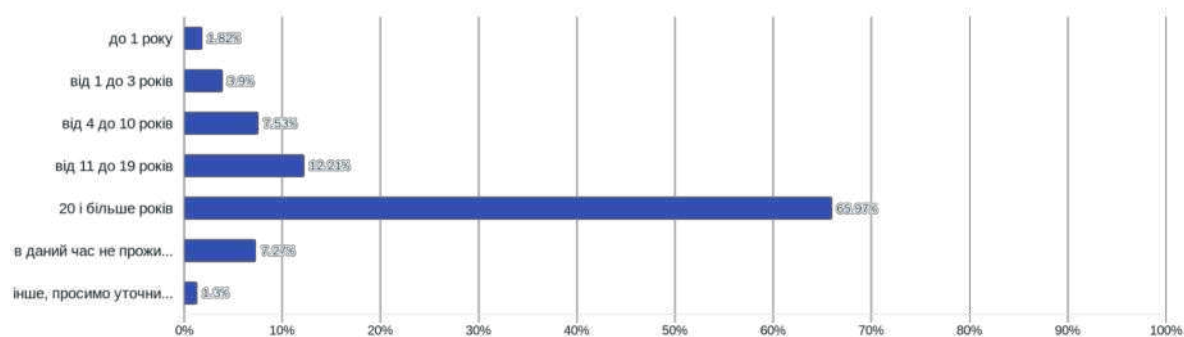
Відповідь	%	Кількість відповідей
сеп. Старий Салтів	45.31%	174
с. Хотімля	22.92%	88
с. Зарічне	3.91%	15
с. Метайлівка	0%	0
с. Березники	0%	0
с. Перківка	0%	0
с. Шестакове	3.91%	15
с. Молодова	5.21%	20
с. Федорівка	0%	0
с. Гонтарівка	4.17%	16
с. Томахівка	1.3%	5
с. Вишневе	2.34%	9
с. Середівка	0.78%	3
с. Дідівка	0%	0
с. Радькове	1.04%	4
с. Широке	0.78%	3
с. Паськівка	0.78%	3
с. Кирилівка	2.6%	10
с. Москалівка	0%	0
с. Погоріле	0%	0
інший, вкажіть який:	4.95%	19

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

31. Тривалість проживання в громаді (у роках):

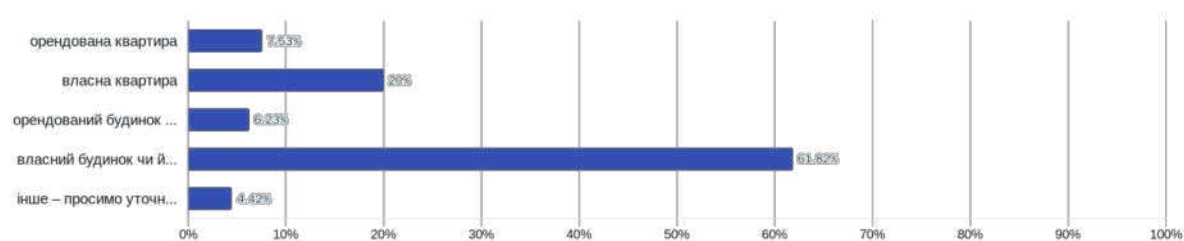
385 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
до 1 року	1.82%	7
від 1 до 3 років	3.9%	15
від 4 до 10 років	7.53%	29
від 11 до 19 років	12.21%	47
20 і більше років	65.97%	254
в даний час не проживаю в громаді	7.27%	28
інше, просимо уточнити:	1.3%	5

32. Який статус будинку/квартири, в якому Ви проживаєте?

385 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
орендована квартира	7.53%	29

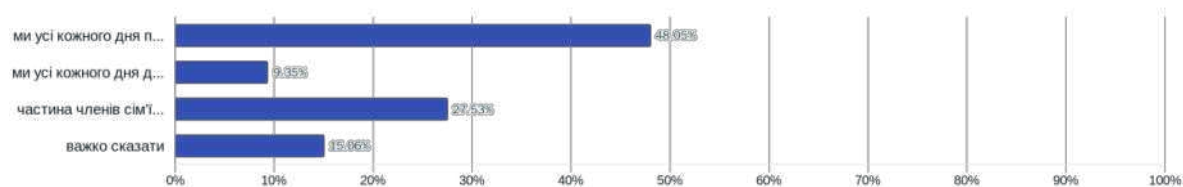
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
власна квартира	20%	77
орендований будинок або його частина	6.23%	24
власний будинок чи його частина	61.82%	238
інше – просимо уточнити:	4.42%	17

33. Яке з нижче перелічених тверджень найкраще відображає ситуацію постійних членів Вашої сім'ї

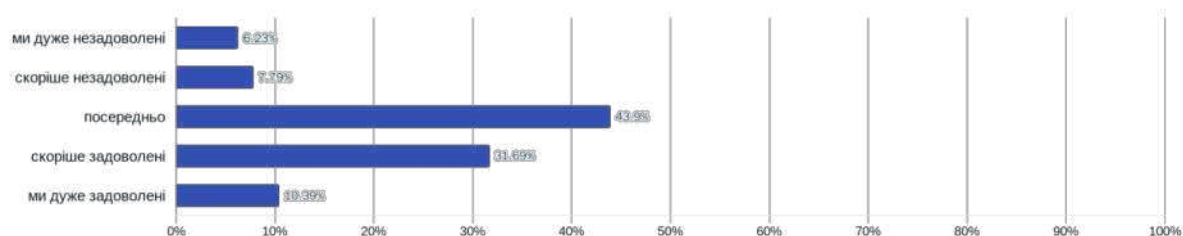
385 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
ми усі кожного дня проживаємо (працюємо чи вчимося і проживаємо) у цій громаді	48.05%	185
ми усі кожного дня ділимо своє життя між цією громадою та іншими місцем (місцями) поза цією громадою (тут проживаємо, але працюємо чи вчимося в інших місцях)	9.35%	36
частина членів сім'ї кожного дня проживає у цій громаді, а частина ділить своє життя між даною громадою та іншими місцями	27.53%	106
важко сказати	15.06%	58

34. Загалом наскільки Ви задоволені чи незадоволені тим, що ПРОЖИВАЄТЕ В НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ?

385 з 488 осіб відповіло

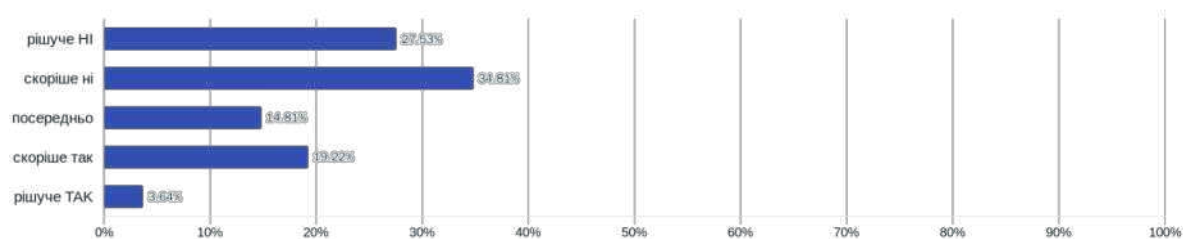
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
ми дуже незадоволені	6.23%	24
скоріше незадоволені	7.79%	30
посередньо	43.9%	169
скоріше задоволені	31.69%	122
ми дуже задоволені	10.39%	40

35. Якби б у вас була така можливість, чи хотіли б Ви кудись ПЕРЕЇХАТИ – проживати в іншому місці, поза нашою територіальною громадою?

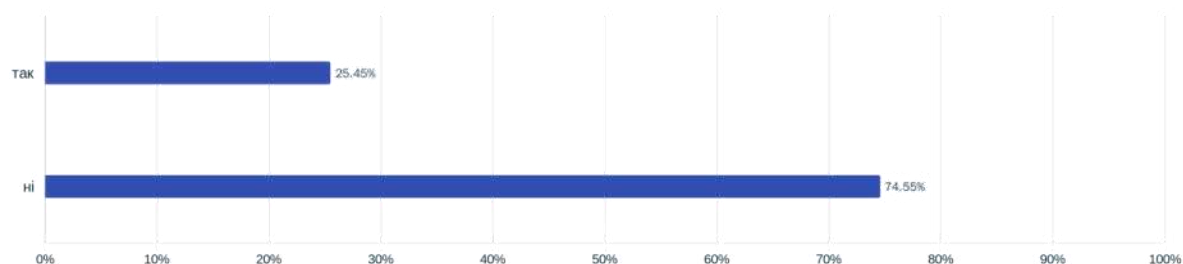
385 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
рішуче НІ	27.53%	106
скоріше ні	34.81%	134
посередньо	14.81%	57
скоріше так	19.22%	74
рішуче ТАК	3.64%	14

36. Ви внутрішньо переміщена особа?

385 з 488 осіб відповіло

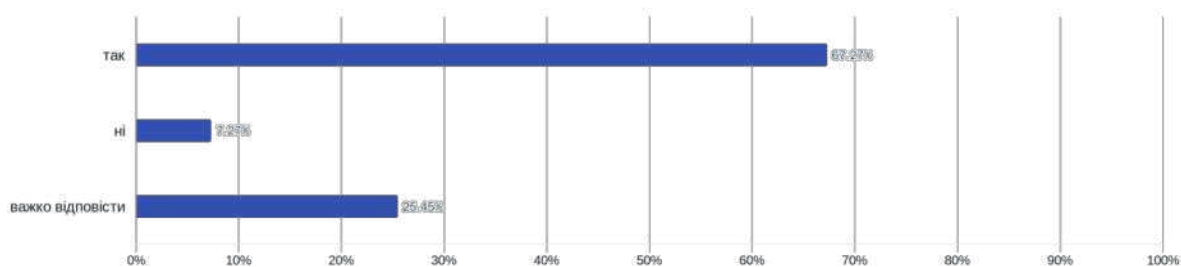
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	25.45%	98
ні	74.55%	287

37. Чи плануєте залишитися на постійне місце проживання в громаді?

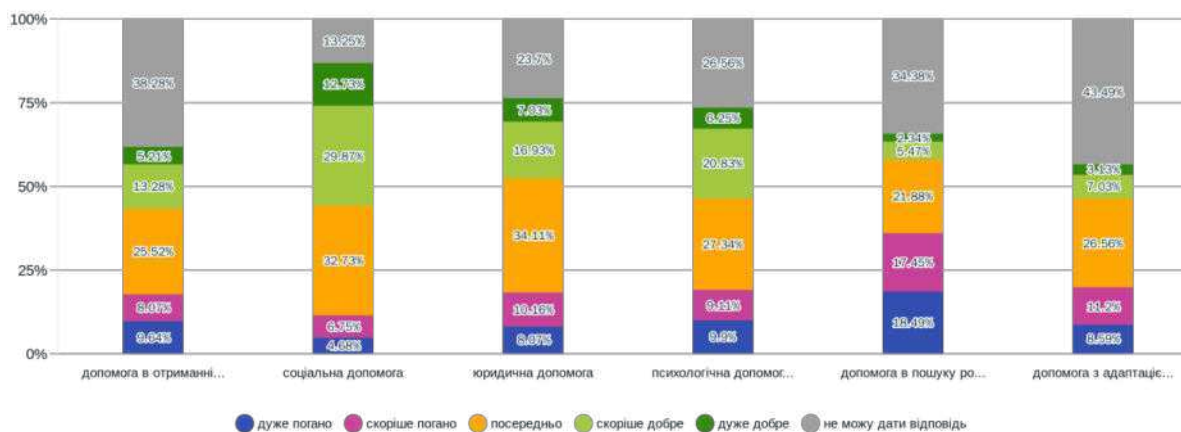
385 з 488 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	67.27%	259
ні	7.27%	28
важко відповісти	25.45%	98

38. Як ви ОЦІНЮЄТЕ ДОПОМОГУ, отриману у нашій територіальній громаді:

385 з 488 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не можу дати відповідь	Разом
допомога в отриманні житла (місця проживання)	4.11	9.64%	8.07%	25.52%	13.28%	5.21%	38.28%	
		37	31	98	51	20	147	384
соціальна допомога	3.79	4.68%	6.75%	32.73%	29.87%	12.73%	13.25%	
		18	26	126	115	49	51	385
юридична допомога	3.76	8.07%	10.16%	34.11%	16.93%	7.03%	23.7%	
		31	39	131	65	27	91	384
психологічна допомога	3.84	9.9%	9.11%	27.34%	20.83%	6.25%	26.56%	
		38	35	105	80	24	102	384
допомога в пошуку роботи	3.59	18.49%	17.45%	21.88%	5.47%	2.34%	34.38%	
		71	67	84	21	9	132	384
допомога з адаптацією в новому середовищі, інтеграція	4.15	8.59%	11.2%	26.56%	7.03%	3.13%	43.49%	
		33	43	102	27	12	167	384

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

2. SWOT-аналіз

SWOT-аналіз є одним із ключових етапів стратегічного планування, що дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на розвиток територіальної громади. Для Старосалтівської селищної територіальної громади проведення SWOT-аналізу стало важливим кроком у процесі розробки стратегії розвитку, що базується на результатах соціологічних досліджень та стратегічного аналізу. SWOT-аналіз спрямований на ідентифікацію сильних і слабких сторін громади, а також можливостей і загроз, які можуть визначати її майбутній розвиток.

SWOT-аналіз є інтегральною частиною процесу партисипативного стратегічного планування, який забезпечив залучення місцевих мешканців і мешканок, представників громадських організацій, комунальних установ та бізнесу. Такий підхід дозволив врахувати різноманітні перспективи й об'єднати зусилля різних зацікавлених сторін.

2.1. SWOT-аналіз сильних, слабких сторін територіальної громади, можливостей і загроз

SWOT-аналіз був підготовлений шляхом синтезу результатів дослідження визначальних чинників розвитку громади в різних сферах у декілька етапів, під час яких до роботи були залучені представники різних соціальних груп громади. Важливими учасниками цього процесу стали:

- Стратегічна робоча група, що відповідає за розробку стратегії розвитку громади.
- Представники громадських організацій та установ, які мають досвід у розв'язанні проблем місцевих спільнот.
- Мешканці і мешканки громади, серед яких були представники різних соціальних груп: бізнесмени, фермери, пенсіонери, молодь, місцеві активісти.

Такий підхід дозволив забезпечити участь у процесі представників усіх верств населення, що забезпечило багатосторонній погляд на поточний стан громади, а також майбутні можливості і виклики.

Аналіз проводився у чотирьох основних сферах:

1. **Соціальна сфера та людський капітал** – оцінка задоволення соціальних потреб населення, визначення соціальних проблем, які потребують вирішення, рівень розвитку суспільних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я, культура, а також рівень активності та інтеграції суспільства.
2. **Економіка** – аналіз слабких та сильних сторін місцевої економіки, визначення можливостей для розвитку бізнесу, створення нових робочих місць, а також бар'єрів, які стримують економічний розвиток.
3. **Інфраструктура** – доступність та якість інфраструктурних і комунальних послуг, стан адміністративного обслуговування, житловий фонд, а також рівень якості життя в громаді.
4. **Безпека і навколишнє середовище** – аналіз стану публічної безпеки, екологічної ситуації та можливих загроз, пов'язаних з навколишнім середовищем.

На підставі результатів проведеного аналізу у згаданих сферах ідентифіковано сильні і слабкі сторони громади, а також її шанси і загрози, представлені в таблиці 2.1.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Таблиця 2.1

SWOT-АНАЛІЗ

сильних, слабких сторін Старосалтівської громади, можливостей і загроз

СИЛЬНІ СТОРОНИ (позитивні фактори громади, які можуть бути використані для її розвитку)	СЛАБКІ СТОРОНИ (негативні фактори громади, які заважають її розвитку)
1.Більшість людей залишилось в громаді 2.Значна кількість внутрішньо переміщених осіб в громаді 3. Налагоджена співпраця з громадськістю 4.Активні громадські організації 5.Наявність закладів культури та медицини 6.Розпочатий процес відновлення роботи закладів освіти, культури, медицини та соціального захисту 7.Розпочатий процес відновлення об'єктів соціальної і критичної інфраструктури та жилого фонду 8.Позитивний досвід провадження проєктів, наявність досвідчених працівників 9.Наявність комунальної техніки 10.Розпочато процес відновлення бізнес активності в торгівлі і сфері послуг, а також в аграрному секторі економіки громади 11.Наявність вільних земельних ділянок 12.Наявність корисних копалин (нафта ,газ, та інші) 13.Наявність умов для розвитку туристичної індустрії (ліси, водосховище та існуючі бази відпочинку) 14. Розпочата розробка ген плану 15.Наявність діючих підрозділів ДСНС, швидкої допомоги, підрозділів поліції та військових підрозділів 16. Наявність укріплень , систем оповіщення і шляхів евакуації 17.Сформований матеріальний резерв на випадок надзвичайних ситуацій 18.Достатня кількість засобів резервного електроживлення 19.Наявність пунктів незламності 20.Наявність артезіанських свердловин 21.Розвинений агропромисловий комплекс 22.Висока якість ґрунтів призначення для сільського господарства	1.Від'ємна міграція людей 2.Низька народжуваність 3.Мало чисельність дітей та молоді 4.Старіння населення 5.Дефіцит кваліфікованих кадрів 6.Низька активність людей 7.Руйнування інфраструктури і жилого фонду 8.Поганий стан доріг та транспортної інфраструктури 9.Дефіцит фінансування 10.Зношеність комунальної інфраструктури (центрального водогону та водовідведення) 11.Руйнування очисних споруд 12.Зменшення бізнес активності та зупинка бізнесу в першу чергу в сфері туризму 13.Низька платоспроможність та збідніння населення 14.Безробіття 15.Заміновані території та необстежені території на наявність вибухових речовин 16.Необлаштований полігон побутових відходів 17.Низька наповненість місцевого бюджету 18.Значні енерговитрати 19.Відсутність промисловості 20.Не застосовується механізм муніципальної співпраці 21.Неефективний менеджмент в комунальному підприємстві 22. Неефективне використання комунальної власності 23. Незадовільна якість води колодязів громадського користування
МОЖЛИВОСТІ (позитивні фактори зовнішнього впливу, які сприяють розвитку громади)	ЗАГРОЗИ (негативні фактори зовнішнього впливу, які заважають розвитку громади)
1. Навчання та підвищення кваліфікації 2. Реформи які впроваджує держава 3. Участь у державних та регіональних програмах 4. Залучення фінансових ресурсів державних фондів і проєктів регіонального розвитку 5. Залучення ресурсів від програм міжнародно технічної допомоги 6. Участь в проєктах та грантах 7. Залучення інвестицій 8. Близьке сусідство з Харковом 9. Співпраця з асоціаціями органів місцевого самоврядування 10. Впровадження зеленої енергетики 11. Можливості залучення молоді 12. Впровадження заходів безбар'єрності 13. Запровадження заходів цифровізації 14. Запровадження муніципального співробітництва	1.Мілітарний компонент 2.Прифронтова територія 3.Близькість до лінії кордону 4.Психологічні травми населення 5.Недосконале законодавство 6.Корупція та недобросовісна конкуренція 7.Бюрократія 8.Конкуренція за людських капітал між сусідніми громадами 9.Кліматичні зміни які впливають на якість води та земельні ресурси 10. Інфляція

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

SWOT-аналіз дозволяє виявити позитивні та негативні чинники, що впливають на розвиток Старосалтівської селищної територіальної громади. Поглиблений аналіз сильних та слабких сторін, можливостей і загроз дозволяє чітко зрозуміти, на яких аспектах треба зосередити увагу для покращення якості життя мешканців та забезпечення сталого розвитку громади в майбутньому.

Результати SWOT-аналізу стали основою для формулювання бачення, стратегічних і оперативних цілей стратегії розвитку громади. Результати SWOT-аналізу засвідчують, що Старосалтівська громада володіє значним потенціалом розвитку, який формується завдяки її сильним сторонам, можливостям, а також здатності адаптуватися до викликів і долати вплив слабких сторін та загроз.

2.2. Визначення порівняльних переваг, викликів та ризиків

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між "внутрішніми" (сильними та слабкими сторонами) та "зовнішніми" (можливостями та загрозами) факторами, що мають стратегічне значення для Старосалтівської селищної територіальної громади. Визначені взаємозв'язки допомагають сформулювати порівняльні переваги, виклики, протидії та ризики, що є основою для стратегічного вибору — визначення стратегічних та оперативних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Переваги

Матриця зв'язків між сильними сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє визначити найперспективніші аспекти, які найбільше реагують на вплив зовнішніх факторів та забезпечують найбільший стимул для соціально-економічного розвитку громади.

Сильні сторони	ПЕРЕВАГИ	
	Підтримують	Можливості
1. Більшість людей залишилось в громаді	1,2,3,4,6,8,10,14,15,21 ← 1	1. Навчання та підвищення кваліфікації
2. Значна кількість внутрішньо переміщених осіб в громаді	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 2	2. Реформи які впроваджує держава
3. Налагоджена співпраця з громадськістю	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 3	3. Участь у державних та регіональних програмах
4. Активні громадські організації	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 4	4. Залучення фінансових ресурсів державних фондів і проектів регіонального розвитку
5. Наявність закладів, освіти, культури та медицини	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 5	5. Залучення ресурсів від програм міжнародно технічної допомоги
6. Розпочатий процес відновлення закладів освіти, культури, медицини та соціального захисту	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 6	6. Участь в проектах та грантах
7. Розпочатий процес відновлення об'єктів соціальної і критичної інфраструктури та жилого фонду	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 7	7. Залучення інвестицій
8. Позитивний досвід провадження проектів, наявність досвідчених працівників	1,2,3,4,10,15,21 ← 8	8. Близьке сусідство з Харковом

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

9. Наявність комунальної техніки	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,18,19,21 ← 9	9.Співпраця з асоціаціями ОМС
10. Розпочато процес відновлення бізнес активності в торгівлі і сфері послуг, а також в аграрному секторі економіки громади	1,2,10 ← 10	10.Впровадження зеленої енергетики
11. Наявність вільних земельних ділянок	1,2,3,4,8,10 ← 11	11.Можливості залучення молоді
12. Наявність корисних копалин (нафта, газ та інші)	1,2,3,4,5,6,7,10,14,15,16,19 ← 12	12.Впровадження заходів безбар'єрності
13. Наявність умов для розвитку туристичної індустрії (ліси, водосховище та існуючі бази відпочинку)	1,2,3,4,5,6,7,10,15,16,19 ← 13	13.Запровадження заходів цифровізації
14. Розпочата розробка генерального плану селища Старого Салтова	1,2,3,4,5,6,7,10,15,16,19 ← 14	14 . Запровадження муніципального співробітництва
15. Наявність діючих підрозділів служби з надзвичайних ситуацій, швидкої допомоги, підрозділів поліції та військових підрозділів		
16. Наявність укриттів ,систем оповіщення і шляхів евакуації		
17. Сформований матеріальний резерв на випадок надзвичайної ситуації		
18. Достатня кількість засобів резервного електроживлення		
19. Наявність пунктів незламності		
20. Наявність артезіанських свердловин		
21. Розвинений агропромисловий комплекс		
22. Висока якість ґрунтів призначення для сільського господарства		

Виклики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє виявити шляхи для зменшення вразливості та подолання слабких сторін через використання наявних можливостей. Це дозволяє адаптувати громаду до змінних умов і покращити її стан на основі зовнішніх факторів.

Слабкі сторони	ВИКЛИКИ Зменшують	Можливості
1.Від'ємна міграція людей	1,3,5,6,12,13,14,17,18,20,21,22 ← 1	1.Навчання та підвищення кваліфікації
2.Низька народжуваність	1,2,3,5,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 2	2.Реформи які впроваджує держава
3.Мало чисельність дітей та молоді	1,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 3	3.Участь у державних та регіональних програмах

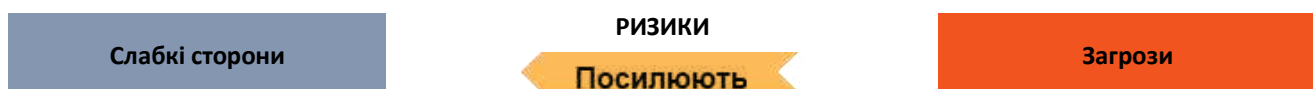
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

4.Старіння населення	1,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 4	4.Залучення фінансових ресурсів державних фондів і проектів регіонального розвитку
5.Дефіцит кваліфікованих кадрів	1,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 5	5.Залучення ресурсів від програм міжнародно технічної допомоги
6.Низька активність людей	1,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 6	6. Участь в проектах та грантах
7.Руйнування інфраструктури і жилого фонду	1,6,8,9,10,11,12,13,14,16,17,18,19 ← 7	7.Залучення інвестицій
8.Поганий стан доріг та транспортної інфраструктури	12,13,17,19 ← 8	8.Близьке сусідство з Харковом
9.Дефіцит фінансування	5,6,9,20,21,22 ← 9	9.Співпраця з асоціаціями органів місцевого самоврядування
10.Зношеність комунальної інфраструктури (центрального водогону та водовідведення)	12,13,14,17,18,22 ← 10	10.Впровадження зеленої енергетики
11.Руйнування очисних споруд	1,2,3,4,5,6,12,14,17 ← 11	11.Можливості залучення молоді
12.Зменшення бізнес активності та зупинка бізнесів в першу чергу в сфері туризму	1,3,4,6,8,12,14,17 ← 12	12.Впровадження заходів безбар'єрності
13.Низька платоспроможність та збідніння населення	1,3,4,5,6,12,21 ← 13	13.Запровадження заходів цифровізації
14.Безробіття	1,3,5,9,10,12,13,16,18,19,20,21,22 ← 14	14. Запровадження муніципального співробітництва
15. Заміновані території та необстежені території на наявність вибухових речовин		
16.Необлаштований полігон побутових відходів		
17.Низька наповненість місцевого бюджету		
18.Значні енерговитрати		
19.Відсутність промисловості		
20.Не застосовується механізм муніципальної співпраці		
21.Неефективний менеджмент в комунальному підприємстві		
22. Неефективне використання комунальної власності		

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми загрозами дозволяє виявити найбільш вразливі місця всередині громади за умови впливу негативних зовнішніх факторів. Це дає змогу визначити й оцінити ймовірність ризиків, які можуть виникнути під час реалізації стратегічних планів розвитку громади, що дозволяє вчасно підготуватися до можливих проблем.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

1. Від'ємна міграція людей	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19 ← 1	1. Мілітарний компонент
2. Низька народжуваність	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19 ← 2	2. Прифронтова територія
3. Мало чисельність дітей та молоді	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19 ← 3	3. Близькість до лінії кордону
4. Старіння населення	1,2,3,4,5,6,12,13,14 ← 4	4. Психологічні травми населення
5. Дефіцит кваліфікованих кадрів	12,20,22 ← 5	5. Недосконале законодавство
6. Низька активність людей	12,19 ← 6	6. Корупція та недобросовісна конкуренція
7. Руйнування інфраструктури і жилого фонду	6,17,18,19,22 ← 7	7. Бюрократія
8. Поганий стан доріг та транспортної інфраструктури	1,2,3,4,5,12,13,14,17,19,21 ← 8	8. Конкуренція за людських капітал між сусідніми громадами
9. Дефіцит фінансування	12,13,14 ← 9	9. Кліматичні зміни які впливають на якість води та земельні ресурси
10. Зношеність комунальної інфраструктури (центрального водогону та водовідведення)	1,2,3,4,5,6,12,13 ← 10	10. Інфляція
11. Руйнування очисних споруд		
12. Зменшення бізнес активності та зупинка бізнесів в першу чергу в сфері туризму		
13. Низька платоспроможність та збідніння населення		
14. Безробіття		
15. Заміновані території та необстежені території на наявність вибухових речовин		
16. Необлаштований полігон побутових відходів		
17. Низька наповненість місцевого бюджету		
18. Значні енерговитрати		
19. Відсутність промисловості		
20. Не застосовується механізм муніципальної співпраці		
21. Неефективний менеджмент в комунальному підприємстві		
22. Неефективне використання комунальної власності		

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарії розвитку дозволяють обрати найбільш ймовірний варіант розвитку територіальної громади на визначений період. Сценарії описують послідовність подій, яка веде від поточного стану до бажаного майбутнього розвитку громади, базуючись на припущеннях, які стосуються поєднання сильних і слабких сторін, можливостей та загроз.

Методичні рекомендації щодо порядку розробки, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання стратегій розвитку територіальних громад (наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265) визначають наступні можливі варіанти сценаріїв:

- **Інерційний сценарій** формується на основі припущень, що вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан територіальної громади залишатиметься незмінним протягом тривалого часу.
- **Альтернативні сценарії** потрібні для подальшого перегляду, корекції та уточнення цілей розвитку громади, у разі необхідності.
- **Оптимістичний сценарій** ґрунтується на припущеннях, що сформуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (які територіальна громада здатна створити самостійно) фактори впливу.
- **Песимістичний сценарій** є результатом критичної оцінки і врахування негативного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Одним з головних зовнішніх факторів є повномасштабна війна росії проти України, яка впливає не лише на державу в цілому, а й здійснює домінуючий вплив на громаду. Більшість інших зовнішніх чинників, які можуть впливати на розвиток громади, також прямо чи опосередковано пов'язані з ходом війни. Це означає, що як можливості, так і загрози, які виникають у зовнішньому середовищі, значною мірою залежатимуть від сценаріїв подальшого розвитку війни, що створює додаткові труднощі та непередбачуваність у процесі планування та реалізації стратегій розвитку громади.

Враховуючи результати аналізу основних внутрішніх і зовнішніх чинників у чотирьох ключових сферах, можливо окреслити наступні сценарії розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади з урахуванням поточних умов війни та висновків діагностики стану громади:

Інерційний сценарій розвитку Старосалтівської громади

Інерційний сценарій демонструє ризики збереження поточного стану та відсутності активних дій для відновлення та розвитку. Старосалтівська громада не зможе реалізувати своє бачення та досягти стратегічних цілей без кардинальних змін у підходах до управління, залучення міжнародної підтримки та активного відновлення інфраструктури.

Інерційний сценарій розвитку Старосалтівської громади відображає ситуацію, коли після звільнення громада не отримує необхідних ресурсів для відновлення, а внутрішні проблеми лише поглиблюються.

Відсутність активних дій з боку місцевої влади, держави та міжнародних партнерів, а також слабка координація відновлювальних заходів призводять до стагнації в економіці, інфраструктурі, соціальній сфері та системі безпеки. У цьому сценарії громада **функціонує за залишковим принципом**, тобто використовує лише ті ресурси, що є в її розпорядженні, без можливості розвитку чи якісних змін. Такий сценарій передбачає **заморожування будь-яких позитивних змін** та поступове погіршення ситуації в усіх

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

ключових сферах життя громади. Далі розглянуто основні наслідки такого розвитку за чотирма напрямками: **економіка, соціально-гуманітарна сфера, безпека та екологія, інфраструктура**:

- За умов відсутності активних реформ та стратегічних рішень економічна ситуація в Старосалтівській громаді залишається складною. Наслідки війни продовжують негативно впливати на місцевий бізнес, а сільськогосподарська діяльність – ключова економічна галузь громади – скорочується через значні руйнування інфраструктури, забруднення ґрунтів мінами та нестачу ресурсів. Агропідприємства не отримують достатньої фінансової підтримки для відновлення, що призводить до масового скорочення робочих місць та відтоку робочої сили в інші регіони.
- Відсутність нових інвестиційних програм та сприятливих умов для малого та середнього бізнесу призводить до згортання підприємницької діяльності. Торговельна та туристична сфери, які раніше мали потенціал розвитку, залишаються в занепаді. Брак коштів у місцевому бюджеті через скорочення податкової бази унеможливорює реалізацію соціально-економічних програм та оновлення інфраструктури.
- Без активної державної підтримки та залучення інвесторів громада ризикує залишитися на рівні стагнації, що значно знизить її конкурентоспроможність у регіоні.
- Чисельність жителів громади продовжує скорочуватися через несприятливу безпекову ситуацію, відсутність робочих місць та низьку якість життя. Молодь виїжджає до інших регіонів або за кордон, що призводить до старіння населення та подальшого демографічного спаду.
- Фінансове забезпечення галузей освіти та охорони здоров'я залишається на недостатньому рівні. Дефіцит педагогічних працівників, відсутність необхідного матеріально-технічного забезпечення та навчально-методичного забезпечення негативно впливають на якість освітнього процесу. У зв'язку з цим навчальні заклади функціонують у змішаному форматі або припиняють свою діяльність через недостатню кількість учнів.
- Система охорони здоров'я зазнає значного навантаження. Нестача лікарів у медичних закладах громади, а також затримки з поставками медикаментів мають серйозні наслідки для здоров'я населення, особливо для літніх людей та людей з хронічними захворюваннями. Соціальний захист ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та малозабезпечених залишається на низькому рівні через обмежені бюджетні можливості.
- Громада втрачає культурну ідентичність через недостатню увагу до розвитку місцевої культури та спорту. Без належної підтримки місцеві культурні заходи та фестивалі занепадають, що призводить до втрати традиційних форм соціальної згуртованості.
- Проблеми екологічної безпеки стають дедалі серйознішими. Через відсутність системного контролю та фінансування продовжують накопичуватися стихійні сміттєзвалища, погіршується якість води в Печенізькому водосховищі. Знищені лісові масиви, що раніше виконували функцію захисту від ерозії, не відновлюються, що призводить до деградації ґрунтів.
- Питання розмінування територій залишається критичним. Через постійну загрозу мін, громада не може повноцінно використовувати свої земельні ресурси, що обмежує як сільське господарство, так і розвиток рекреаційної діяльності.
- Безпекова ситуація залишається нестабільною: через близькість до фронту громада постійно піддається обстрілам. Укриття, які є в громаді, не оновлюються, що підвищує ризики для населення під час надзвичайних ситуацій.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

- Без фінансування та стратегічного планування відновлення інфраструктури Старосалтівська громада поступово занепадає. Дороги, зруйновані внаслідок бойових дій, залишаються непридатними для нормального функціонування транспорту, що ускладнює логістику і доступ до базових послуг. Громадський транспорт не відновлюється через брак коштів, що унеможливорює комфортне пересування мешканців громади.
- Комунальні мережі залишаються у критичному стані: водопостачання нестабільне, електромережі працюють із частими перебоями. Відсутність інвестицій у розвиток житлового фонду та соціальної інфраструктури призводить до погіршення умов життя.
- Якщо громада не матиме фінансових ресурсів та стратегічного підходу до розвитку, Старосалтівська громада може втратити свій потенціал та перетворитися на депресивний регіон із низьким рівнем життя та відсутністю перспектив для мешканців.

Реалізація інерційного сценарію залишає громаду в стані стагнації та підвищеного ризику втрати потенціалу на довгострокову перспективу. Цей сценарій підкреслює необхідність переходу до активнішого розвитку та реалізації оптимістичного підходу, що забезпечить виконання стратегічних цілей та створення сталого середовища для життя.

Песимістичний сценарій розвитку Старосалтівської громади

Песимістичний сценарій є протилежністю баченню громади, що призведе до критичного занепаду, втрати привабливості та стійкості громади. Реалізація цього сценарію може призвести до відсутності можливостей для розвитку та втрати потенціалу громади на довготривалу перспективу.

У цьому сценарії воєнні дії тривають або навіть загострюються, що робить Старосалтівську громаду однією з найуразливіших територій Харківщини. Безпекова ситуація залишається критичною, економіка занепадає, а більшість населення виїжджає у безпечніші регіони або за кордон. Інфраструктура та соціальна сфера руйнуються через постійні обстріли та відсутність фінансових ресурсів для відновлення:

- Тривалі бойові дії та близькість громади до фронту призводять до повного занепаду економіки. Будь-яка підприємницька діяльність стає неможливою через руйнування, нестачу ресурсів та повну відсутність інвестицій.
- Сільське господарство, яке було основною галуззю економіки громади, зупиняється через заміновані поля, руйнування сільгосптехніки та складів, нестачу пального, а також постійні артилерійські обстріли. Виробники не можуть експортувати продукцію або навіть реалізовувати її на місцевому рівні через відсутність логістичних можливостей.
- Малий та середній бізнес зникає, оскільки підприємці залишають територію громади або змушені припинити діяльність через відсутність клієнтів. Будь-які магазини, кафе та інші сфери послуг закриваються.
- Бюджет громади обнуляється – податкові надходження відсутні, оскільки працюючих підприємств немає. Всі бюджетні виплати та соціальні програми скорочуються до мінімуму, що робить життя мешканців ще складнішим.
- Масовий відтік населення стає однією з найбільших проблем. Люди виїжджають через постійну небезпеку, відсутність роботи, погіршення рівня життя. У громаді залишаються переважно люди похилого віку, які не мають можливості евакуюватися.
- Молодь і працездатне населення покидають громаду, що призводить до демографічної катастрофи –

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

кількість мешканців скорочується в рази, а відсутність кваліфікованих працівників робить неможливим будь-яке відновлення.

- Система освіти припиняє функціонування – школи та дитсадки або зруйновані, або закриті через небезпеку. Навчальний процес переходить у дистанційний формат для тих небагатьох дітей, що залишилися, але якість освіти погіршується через нестачу вчителів, інтернету та технічних можливостей.
- Медицина фактично не функціонує. Більшість лікарів виїжджає, лікарні та амбулаторії не можуть працювати через руйнування та нестачу медикаментів. Люди залишаються без медичної допомоги, що призводить до зростання смертності.
- Громада перетворюється на територію виживання, де соціальні зв'язки слабшають, а суспільне життя зникає.
- Екологічна ситуація різко погіршується. Вибухи та обстріли забруднюють ґрунти, підземні води та повітря важкими металами, токсичними речовинами, що унеможлиблює будь-яке відновлення сільського господарства в майбутньому.
- Відсутність фінансування та людських ресурсів призводить до зростання кількості стихійних звалищ. Побутові відходи, уламки будівель, військові залишки накопичуються, створюючи екологічну катастрофу.
- Вода в Печенізькому водосховищі стає небезпечною для споживання через забруднення хімічними речовинами та відсутність системи очищення.
- Проблема розмінування територій не вирішується. Поля, ліси, дороги залишаються небезпечними для пересування, що унеможлиблює повернення мешканців навіть після закінчення війни.
- Безпекова ситуація катастрофічна – громада перебуває під постійними обстрілами, що унеможлиблює будь-яку економічну чи соціальну активність. Відсутність укриттів та системи сповіщення про небезпеку підвищує ризики для мирного населення.
- Інфраструктура громади залишається зруйнованою та не відновлюється через брак фінансування та небезпеку бойових дій.
- Житловий фонд поступово стає непридатним для проживання. Зруйновані будинки залишаються без ремонту, а ті, що вціліли, занепадають через відсутність комунікацій.
- Транспортна інфраструктура не функціонує. Дороги пошкоджені або заміновані, громадський транспорт відсутній, що ускладнює навіть евакуацію мешканців.
- Комунальні послуги припиняють свою роботу – немає стабільного електропостачання, водопостачання та тепла. Зимові періоди стають особливо критичними, оскільки мешканці змушені виживати без елементарних зручностей.
- У громади немає ресурсів навіть на мінімальне відновлення, а міжнародна допомога зосереджується на інших, менш небезпечних регіонах.

Песимістичний сценарій Старосалтівської громади передбачає повний занепад економіки, демографічну кризу, екологічну катастрофу та інфраструктурну деградацію. Громада перетворюється на непридатну для життя зону. Якщо цей сценарій втілюватиметься, відновлення громади у майбутньому може стати надзвичайно складним завданням та потребуватиме десятиліт зусиль. Для уникнення такого сценарію розвитку необхідні активні дії для відновлення громади навіть в умовах війни, залучення міжнародних партнерів та стратегічне планування.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Реалістичний (оптимістичний) сценарій розвитку Старосалтівської громади

Цей сценарій можливий за умови активної участі мешканців і мешканок громади у процесах прийняття рішень, гнучкого управління та залучення усіх наявних ресурсів. Війна завдала значної шкоди, проте грамотне планування та стратегічний підхід дозволять зробити Старосалтівську громаду не лише відновленою, а й сучасною, стійкою та економічно привабливою територією.

- Старосалтівська громада отримує можливість повноцінного відновлення. Завдяки ефективному стратегічному плануванню, залученню міжнародних та державних інвестицій, активності місцевої влади та мешканців, громада поступово відроджується, досягаючи нових рівнів розвитку.
- Відновлення відбувається у кілька етапів:
 1. *Невідкладні заходи* – розмінування, відбудова критичної інфраструктури, повернення мешканців.
 2. *Стабілізація* – запуск економічних процесів, створення робочих місць, відновлення освітньої та медичної сфер.
 3. *Розвиток* – реалізація довгострокових стратегічних цілей громади, модернізація інфраструктури, залучення інвесторів.
- Після завершення війни агропромисловий комплекс громади поступово відновлюється. Завдяки міжнародній підтримці розміновані землі повертаються в обробіток, модернізуються сільськогосподарські підприємства, впроваджуються нові технології ведення фермерського господарства. Запроваджуються державні та міжнародні гранти для підтримки фермерів та розвитку переробних підприємств.
- Завдяки стратегічному розташуванню громади та наявності природних ресурсів створюються нові бізнесові можливості. Розвиток туризму (екологічного та історичного) стає однією з ключових економічних галузей. Відновлюються та модернізуються бази відпочинку, туристичні маршрути біля Печенізького водосховища, запроваджуються нові культурно-історичні ініціативи, що приваблюють відвідувачів з усієї України та закордону.
- Активно залучаються інвестиції у виробничий сектор. У громаді створюються нові підприємства з переробки агропродукції, що дозволяє не лише експортувати сировину, а й виробляти продукцію з доданою вартістю. Це сприяє створенню робочих місць та зростанню місцевої економіки.
- Запускаються державні програми підтримки малого та середнього бізнесу, що стимулює підприємницьку активність, відкриваються нові магазини, кафе, сервіси. Податкові надходження до бюджету зростають, що дозволяє громаді фінансувати соціальні та інфраструктурні проєкти.
- Громада активно працює над поверненням мешканців. Запроваджуються державні та місцеві програми забезпечення житлом, створюються нові робочі місця, що мотивує людей повернутися.
- Освіта виходить на новий рівень якості. Завдяки підтримці міжнародних партнерів відновлюються школи, створюються сучасні освітні простори, закуповується нове обладнання. Навчальний процес осучаснюється, впроваджуються інноваційні методики, цифрові технології та партнерські програми з європейськими освітніми закладами.
- Медична сфера стає доступною та якісною. У громаді будуються нові амбулаторії та лікарні, впроваджується телемедицина, з'являються реабілітаційні центри для військових і цивільних осіб, які постраждали під час війни.
- Соціальна згуртованість громади зміцнюється завдяки культурним та громадським ініціативам. Відновлюються місцеві фестивалі, культурні заходи, спортивні події, що повертає громаду до

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

активного соціального життя.

- Першочерговим завданням стає повне розмінування територій. Завдяки підтримці міжнародних організацій громада очищується від мін та вибухонебезпечних предметів, що дозволяє повноцінно використовувати землі для сільського господарства, будівництва та рекреації.
- Екологічний стан громади значно покращується. Відновлюються знищені лісові масиви, очищуються водойми, впроваджуються сучасні технології управління відходами. Запускається система роздільного збору сміття, будуються підприємства з переробки відходів.
- Печенізьке водосховище знову стає основним рекреаційним центром громади. Впроваджуються програми захисту водних ресурсів, запроваджуються екотуристичні маршрути.
- Безпека громади забезпечується завдяки розбудові системи цивільного захисту. Впроваджуються сучасні системи оповіщення, розширюється мережа укриттів, створюються добровільні загони безпеки, що забезпечують оперативне реагування у разі загроз.
- Повне відновлення критичної інфраструктури стає ключовим завданням першого етапу розвитку громади.
- Відбудовуються дороги та транспортні шляхи, що покращує логістику та робить громаду більш доступною для туристів і бізнесу.
- Відновлюється та модернізується енергомережа – громада впроваджує сучасні системи енергозбереження, будуються нові підстанції, встановлюються сонячні електростанції.
- Забезпечується якісне водопостачання завдяки відновленню комунальних мереж та системи очищення води.
- Будуються сучасні житлові комплекси для повернення мешканців та залучення нових жителів.
- Транспортна інфраструктура оновлюється – відновлюється громадський транспорт, забезпечується зручне транспортне сполучення між населеними пунктами громади.
- Цифровізація громади стає ключовим напрямком розвитку. Впроваджуються електронні сервіси для мешканців, онлайн-доступ до адміністративних послуг, покращується швидкість і доступність інтернету.
- Реалістичний сценарій розвитку Старосалтівської громади передбачає поступове, проте системне відновлення громади за всіма ключовими напрямками. Це не ідеалізована картина, а цілком можливий сценарій, якщо місцева влада, громада, бізнес та міжнародні партнери докладатимуть достатніх зусиль для реалізації стратегії розвитку.

Для досягнення таких результатів необхідно:

- Чітко слідувати стратегічним цілям громади, забезпечуючи їхню поетапну реалізацію.
- Залучати міжнародні інвестиції та партнерські програми для відбудови інфраструктури, підтримки бізнесу та розвитку людського капіталу. Фокусуватися на поверненні мешканців, створюючи для них економічні та соціальні стимули.
- Розвивати місцевий бізнес та туризм, що стане основою фінансової самодостатності громади.
- Продовжувати цифровізацію та модернізацію публічних послуг для підвищення ефективності управління.

Реалізація цього сценарію потребує зусиль, але він є досяжним, якщо діяти вже сьогодні.

Реалізація бачення Старосалтівської громади можлива лише за умов активного підходу до розвитку, реалізації інновацій та залучення мешканців і мешканок у процеси прийняття рішень. Для уникнення

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

песимістичного сценарію громада повинна зосередити зусилля на відновленні інфраструктури, розвитку людського капіталу та залученні міжнародної підтримки, що дозволить перейти до оптимістичного шляху сталого розвитку.

Основою для вибору **стратегічного підходу до планування розвитку** Старосалтівської селищної територіальної громади в умовах війни та складної економічної ситуації є **реалістичний (оптимістичний) сценарій розвитку**. Реалістичний сценарій розвитку дозволить забезпечити поступове відновлення та стабілізацію громади, але обмежені можливості для зростання і відсутність інновацій можуть стримувати розвиток у довгостроковій перспективі. **Реалістичний (оптимістичний) сценарій враховано як основний при розробці стратегічного бачення розвитку громади та при визначенні стратегічних і оперативних цілей розвитку.**

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Основою для розробки бачення Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 року був аналіз зовнішніх і внутрішніх умов і сценаріїв розвитку, а також прагнень мешканців громади. Бачення – це бажаний сценарій розвитку, який визначає стан громади після досягнення цілей, визначених в стратегії, воно відповідає на питання – якою буде громада після 2027 року?

Бачення є спільним прагненням змін, до яких ми прямуватимемо у наступні роки, щоб громада стала гарним і безпечним місцем для життя мешканців.

Бачення розвитку громади сформоване в процесі партисипативного стратегічного планування, до участі в якому були запрошені представники різних груп місцевої спільноти, влади та експерти.

У процесі розробки Стратегії та бачення також брали участь діти, чиї малюнки майбутнього громади були відібрані учасниками стратегічної робочої групи і були враховані в роботі над Стратегією. Таким чином партисипативна модель роботи над стратегією дозволила включити молодь і найменших мешканців у процес напрацювання ідей і визначення бачення та цілей Стратегії.

Завдяки цьому сформульовано бачення розвитку громади наступного змісту:

Старосалтівська селищна територіальна громада – безпечна територія високого рівня життя, в якій цінуються родинні зв'язки, українська культура та місцеві традиції. В громаді впроваджені демократичні принципи, життя людини, її права та свободи є головними цінностями. В громаді розвинута інфраструктура з врахуванням елементів

безбар'єрності, забезпечений високий рівень суспільних послуг, який задовольняє потреби мешканців, зокрема в освіті, культурі, спорті та охороні здоров'я і соціальному захисті. Сформований атракційний ринок праці, робочі місця в якому забезпечені за рахунок багаточисельних малих та середніх підприємців, зокрема в сфері переробки сільгосппродукції та активного туризму. Багатство природного середовища раціонально використовується із збереженням його потенціалу для наступних поколінь.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Представлені нижче стратегічні цілі сформульовані на основі результатів діагностики основних сфер життєдіяльності громади, з урахуванням викликів, спричинених повномасштабною військовою агресією росії проти України. Ця агресія суттєво вплинув на всі аспекти життя громади, створивши додаткові загрози та потреби для стратегічного планування:

- **Соціальна сфера та людський капітал** – війна посилила соціальну напругу, спричинила міграцію населення та зумовила недостатність ресурсів для підтримки громадських ініціатив. Зміни в демографії громади через вимушене переміщення осіб вплинули на структуру та потреби місцевої спільноти, створюючи нові виклики для розвитку людського капіталу. Відновлення соціальної активності, розбудова спроможності громадських організацій та підтримка уразливих груп населення є ключовими напрямками для забезпечення стійкості та згуртованості громади.
- **Економіка** – економічні наслідки війни призвели до зниження інвестиційної активності, скорочення робочих місць і обмеження розвитку підприємництва. Військові дії також порушили логістичні ланцюги, обмеживши доступ місцевих підприємців до ринків збуту і ресурсів. Стратегічні пріоритети з розвитку економіки тепер зосереджені на відновленні робочих місць, підтримці малого та середнього бізнесу, а також створенні умов для інноваційного розвитку й залучення інвестицій, що має зміцнити економічну основу громади навіть в умовах кризи.
- **Інфраструктура** – інфраструктура громади зазнала деградації внаслідок війни, що вплинуло на доступ мешканців до базових послуг та якість життя в громаді. В умовах зростання навантаження на інфраструктурні об'єкти внаслідок переміщення населення та проблем з водопостачанням і енергопостачанням, необхідно зосередитися на відновленні, модернізації та покращенні дорожньої інфраструктури та критично важливих інфраструктурних об'єктів. Це включає відновлення та покращення транспортної, комунальної та соціальної інфраструктури, щоб створити стабільні сприятливі умови для проживання мешканців і мешканок, повернення переселенців до громади.
- **Безпека і навколишнє середовище** – повномасштабна війна поставила перед громадою нові виклики у сфері безпеки, включно з ризиками для здоров'я, навколишнього середовища та потребою у зміцненні місцевої життєстійкості. Руйнівний вплив на екосистеми внаслідок війни, проблеми з доступом до питної води та збільшення екологічних загроз вимагають пріоритетної уваги до питань безпеки в усіх вимірах. Стратегічні цілі в цій сфері зосереджені на посиленні безпеки і стійкості до неочікуваних змін і викликів та раціональному використанні й збереженні природних ресурсів.

У стратегії закладено інтенсивний розвиток громади, що базується на її сильних сторонах і перевагах, з одночасним урахуванням нових викликів, спричинених війною. Стратегічні цілі є найвищим рівнем "дерева цілей" і охоплюють відповідні продіагностовані сфери життєдіяльності громади. Кожна стратегічна ціль має оперативні цілі, які визначають конкретні шляхи їх досягнення та межі впливу. Стратегічні цілі залишаються узагальненими напрямками, а оперативні цілі – напрямками, реалізація яких передбачає конкретні дії для їх досягнення до 2027 року з перспективою до 2035 року.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

5.1.Дерево цілей

Стратегічні цілі — це стисле та конкретне формулювання бажаних результатів, які впливають із стратегічного бачення розвитку територіальної громади, та яких планується досягти в результаті реалізації стратегії за визначений період. Кожна стратегічна ціль конкретизується в оперативних цілях, які спрямовуються на задоволення потреб бенефіціарів, розв'язання основних проблем та використання можливостей територіальної громади.

Оперативні цілі — це сформульовані бажані конкретні позитивні результати, які необхідно досягти для реалізації певної стратегічної цілі.

Таблиця 5.1.

Стратегічні і оперативні цілі Старосалтівської селищної територіальної громади

Соціальна сфера та людський капітал	Економіка	Інфраструктура	Безпека і навколишнє середовище
Стратегічна ціль 1. Високий рівень життя в громаді	Стратегічна ціль 2. Відновлення та розвиток економіки, що забезпечить фінансову спроможність та сталість громади	Стратегічна ціль 3. Відновлення та розвиток інфраструктури громади, яка б відповідала вимогам сучасності та потребам людей з врахуванням елементів безбар'єрності	Стратегічна ціль 4. Високий рівень безпеки людей. Багатство природного середовища раціонально використовується із збереженням його потенціалу для наступних поколінь
Оперативна ціль 1.1. Забезпечення якості та доступності публічних послуг	Оперативна ціль 2.1. Забезпечення нових робочих місць за рахунок багаточисельних малих та середніх підприємств, зокрема в сфері переробки сільгосппродукції та активного туризму	Оперативна ціль 3.1. Відновлення та розбудова дорожньо-транспортної інфраструктури, вуличного освітлення	Оперативна ціль 4.1. Забезпечення ефективної роботи підрозділів поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій
Оперативна ціль 1.2. Впровадження демократичних принципів врядування	Оперативна ціль 2.2. Створення атракційного ринку праці	Оперативна ціль 3.2. Відновлення та розбудова мереж водопостачання та водовідведення. Ефективне управління побутовими відходами	Оперативна ціль 4.2. Охорона навколишнього середовища з урахуванням кліматичних змін
Оперативна ціль 1.3. Створення сприятливих умов для повернення мешканців та мешканок; залучення нових жителів. Інтеграція ВПО та колишніх військових в суспільне життя громади	Оперативна ціль 2.3. Залучення інвестицій	Оперативна ціль 3.3. Відновлення та розбудова житлового фонду громади	Оперативна ціль 4.3. Підтримка військових підрозділів
		Оперативна ціль 3.4. Відновлення та розбудова об'єктів комунальної власності громади та благоустроїв населених пунктів	Оперативна ціль 4.4. Забезпечення цивільного захисту людей

Для кожної зі стратегічних і оперативних цілей визначено перелік заходів: проєктів і програм, спрямованих на їх досягнення, які наведено у Плані заходів з реалізації Стратегії. Плані заходів представлено окремим документом, який є невід'ємною складовою Стратегії.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

5.2. Аналіз відповідності

Таблиця 5.2

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ
 положень Стратегії розвитку Старосалтівської селищної громади на період 2025-2027 року
 Цілям сталого розвитку, адаптованих для України (2015–2030 роки)

Стратегічні та оперативні цілі														
Стратегічна ціль 1			Високий рівень життя в громаді			Стратегічна ціль 2			Стратегічна ціль 3			Стратегічна ціль 4		
Оперативна ціль			Оперативна ціль			Оперативна ціль			Оперативна ціль			Оперативна ціль		
1.1 Забезпечення якості та доступності публічних послуг			1.2 Розвиток Впровадження демократичних принципів врядування соціальної інтеграції та адаптації			2.1 Забезпечення нових робочих місць за рахунок багаточисельних малих та			3.1 Відновлення та розбудова дорожньо-транспортної інфраструктури, вуличного			4.1 Забезпечення ефективної роботи підрозділів поліції та		
1.3 Створення сприятливих умов для повернення мешканців та мешканок; залучення нових жителів. Інтеграція ВГО та колишніх військових в суспільне життя громади			2.2 Створення атракційного ринку праці			2.3 Залучення інвестицій			3.2 Відновлення та розбудова мереж водопостачання та водовідведення. Ефективне управління побутовими			4.2 Охорона навколишнього середовища з урахуванням кліматичних змін		
									3.3 Відновлення та розбудова житлового фонду громади			4.3 Підтримка військових підрозділів		
									3.4 Відновлення та розбудова об'єктів комунальної власності громади та благоустрою населених пунктів			4.4 Забезпечення цивільного захисту людей		
1	Ціль 1. Подолання бідності				++		+							
2	Ціль 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства						++							
3	Ціль 3. Міцне здоров'я і добробут		++											+
4	Ціль 4. Якісна освіта		++				+							
5	Ціль 5. Гендерна рівність				++		+							
6	Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови									++				

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

	Ціль 7. Доступна та чиста енергія									++								
	Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання					++	++											
	Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура							++		++								
	Ціль 10. Скорочення нерівності				++							+						
	Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад												++					+
	Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво											++						
	Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату															++		
	Ціль 14. Збереження морських ресурсів																	
	Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суходолу															++		
	Ціль 16. Мир, справедливість та сильні інститути						++									++		+
	Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку			+				++										

Ступінь зв'язку окремих цілей: "++" – сильний зв'язок, "+" – опосередкований зв'язок.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Таблица 5.3

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

положень Стратегії розвитку Старосалтівської селищної громади на період 2025- 2027 року
 Державній стратегії регіонального розвитку України на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі	Стратегічна ціль 1			Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3			Стратегічна ціль 4	Стратегічна ціль 5							
	Високий рівень життя в громаді				Відновлення та розвиток економіки, що забезпечить фінансову спроможність та сталість громади				Відновлення та розвиток інфраструктури громади, яка б відповідала вимогам сучасності та потребам людей з врахуванням елементів безбар'єрності				Високий рівень безпеки людей. Багатство природного середовища раціонально використовується із збереженням його потенціалу для наступних поколінь			
	Оперативна ціль				Оперативна ціль				Оперативна ціль				Оперативна ціль			
	1.1	1.2	1.3		2.1	2.2.	2.3		3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
	Забезпечення якості та доступності публічних послуг	Розвиток Впровадження демократичних принципів врядування соціальної інтеграції та адаптації	Створення сприятливих умов для появи нових підприємств, залучення нових жителів. Інтеграція ВПО та колишніх військових в суспільне життя громади	Забезпечення нових робочих місць за рахунок розвитку економіки в сфері переробки сільськогосподарської та активного туризму	Створення атракційного ринку праці	Залучення інвестицій	Відновлення та розбудова дорожньо-транспортної інфраструктури, зупинного	Відновлення та розбудова мереж водопостачання та водовідведення. Ефективне управління побутовими	Відновлення та розбудова житлового фонду громади	Відновлення та розбудова об'єктів комунальної власності громади та благосудній населених пунктів	Забезпечення ефективної роботи підрозділів поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій	Охорона навколишнього середовища з урахуванням кліматичних змін	Підтримка військових підрозділів	Забезпечення цивільного захисту людей		
Стратегічна ціль: Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах																
Операційна ціль 1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь										++			+			
Операційна ціль 2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах	++															
Операційна ціль 3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення			++											+		
Стратегічна ціль: Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів																
Операційна ціль 1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів								++	++							
Операційна ціль 2. Сильна, спроможна та конкурентоспроможна регіональна економіка					++		+									
Стратегічна ціль: Розбудова ефективного багаторівневого врядування																
Операційна ціль 1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС		++														
Операційна ціль 2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями							++									

Ступінь зв'язку окремих цілей: "++" – сильний зв'язок, "+" – опосередкований зв'язок.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Таблица 5.4

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

положень Стратегії розвитку Старосалтівської селищної громади на період 2025- 2027 року
 Стратегії регіонального розвитку Харківської області на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі	Стратегічна ціль 1	Високий рівень життя в громаді			Стратегічна ціль 2	Відновлення та розвиток економіки, що забезпечить фінансову спроможність та сталість громади			Стратегічна ціль 3	Відновлення та розвиток інфраструктури громади, яка б відповідала вимогам сучасності та потребам людей з врахуванням елементів безбар'єрності				Стратегічна ціль 4	Високий рівень безпеки людей. Багатство природного середовища раціонально використовується із збереженням його потенціалу для наступних поколінь			
		Оперативна ціль				Оперативна ціль				Оперативна ціль					Оперативна ціль			
		1.1	1.2	1.3		2.1	2.2.	2.3		3.1	3.2	3.3	3.4		4.1	4.2	4.3	4.4
		Забезпечення якості та доступності публічних послуг	Розвиток Впровадження демократичних принципів врядування соціальної інтеграції та адаптації	Створення сприятливих умов для покращення медичної допомоги мешканців. Інтеграція ВПО та колишніх військових в суспільне		Забезпечення нових робочих місць за умов безпечної економіки та сфери переробки сільськогосподарської продукції та активного туризму	Створення атракційного ринку праці	Залучення інвестицій		Відновлення та розбудова дорожньої транспортної інфраструктури, освітлення	Відновлення та розбудова мереж водопостачання та водовідведення. Ефективне управління побутовими відходами	Відновлення та розбудова житлового фонду громади	Відновлення та розбудова об'єктів комунальної власності громади та благоустрою населених пунктів		Забезпечення ефективної роботи підрозділів поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій	Охорона навколишнього середовища з урахуванням кліматичних змін	Підтримка військових підрозділів	Забезпечення цивільного захисту людей
Стратегічна ціль 1. Забезпечення високої якості життя населення на всьому просторі регіону																		
Оперативна ціль 1.1. Організація доступної та ефективної системи надання медичних послуг і створення умов для здорового способу життя населення		++																
Оперативна ціль 1.2. Забезпечення доступних і якісних комунальних послуг у містах та енергозабезпечення сільського населення											++							
Оперативна ціль 1.3. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях		++																
Оперативна ціль 1.4. Забезпечення соціального захисту населення та гендерної рівності				++													+	
Оперативна ціль 1.5. Забезпечення гармонійного фізичного та духовного розвитку всіх верств населення і реалізація молодіжної політики												++						
Оперативна ціль 1.6. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки														++				
Оперативна ціль 1.7. Розвиток внутрішнього та в'їзного туризму						++												
Стратегічна ціль 2. Забезпечення чистого оточуючого середовища на всьому просторі регіону																		
Оперативна ціль 2.1. Поліпшення стану атмосферного повітря та запобігання змінам клімату																++		
Оперативна ціль 2.2. Охорона та раціональне використання водних ресурсів											++							

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Оперативна ціль 2.3. Забезпечення якісного стану та відновлення деградованих й еродованих земель і ґрунтів																			+			
Оперативна ціль 2.4. Збільшення лісистості області і збереження біорізноманіття																			++			
Оперативна ціль 2.5. Створення ефективної системи поводження з промисловими і твердими побутовими відходами																			++			
Стратегічна ціль 3. Побудова конкурентоспроможної та смарт-спеціалізованої просторової економіки з високою доданою вартістю																						
Оперативна ціль 3.1. Упровадження кластерного підходу до побудови смарт-спеціалізованої структури економіки, інтегрованої в глобальні ланцюги створення доданої вартості																			++			
Оперативна ціль 3.2. Розвиток сільських територій і територіальних громад шляхом створення робочих місць з високою доданою вартістю на базі фермерських і селянських господарств і їх кооперації																			++			
Оперативна ціль 3.3. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу																			++			
Оперативна ціль 3.4. Створення інноваційної та креативної економіки середніх і малих міст регіону																			++			
Оперативна ціль 3.5. Енергозабезпечення і створення ефективної системи енергозбереження в регіоні на інноваційній основі																			++			
Стратегічна ціль 4. Забезпечення інвестиційно привабливого клімату в регіоні і створення інноваційної та інвестиційної інфраструктури																						
Оперативна ціль 4.1. Організація системи залучення та супроводження міжнародних і вітчизняних інвестицій																			++			
Оперативна ціль 4.2. Інституційне й інфраструктурне забезпечення інноваційної та інвестиційної діяльності, формування регіональної інноваційної системи																			+			
Оперативна ціль 4.3. Розвиток транспортної інфраструктури та сполучення																			++			
Стратегічна ціль 5. Забезпечення європейського рівня управління та самоврядування в регіоні																						
Оперативна ціль 5.1. Проведення ефективної адміністративно-територіальної реформи зі створенням фінансово самодостатніх територіальних громад																			++			
Оперативна ціль 5.2. Упровадження системи електронного врядування в роботу регіональних і місцевих органів влади																			++			
Оперативна ціль 5.3. Підтримка розвитку інституцій громадянського суспільства																			++			
Оперативна ціль 5.4. Організація системи підготовки та перепідготовки держслужбовців і місцевого самоврядування																			++			
Оперативна ціль 5.5. Модернізація інформаційно-комунікативного регіонального простору																			++			

Ступінь зв'язку окремих цілей: "++" – сильний зв'язок, "+"

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

6. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Моніторинг та оцінювання реалізації Стратегії є важливими елементами її ефективного впровадження та реалізації. Вони дозволяють забезпечити контроль за виконанням запланованих заходів, своєчасно виявляти відхилення від поставлених цілей та вносити необхідні корективи. **Моніторинг** допомагає визначити, чи досягаються стратегічні і оперативні цілі та чи відповідають їм поточні дії з реалізації Стратегії. **Оцінювання** дозволяє проводити аналіз, наскільки реалізовані проєкти сприяють розвитку громади, а також виявляти сильні та слабкі сторони управлінських підходів, які використовувалися в процесі реалізації Стратегії. Це створює основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, раціонального використання ресурсів і забезпечення прозорості перед мешканцями громади та партнерами.

Управління ризиками в процесі реалізації Стратегії розвитку громади включає ідентифікацію потенційних ризиків, оцінку їх впливу, визначення заходів з мінімізації наслідків та систематичний моніторинг. Ефективне управління ризиками забезпечується завдяки залученню кваліфікованих фахівців, адаптації до змін зовнішнього середовища, створенню резервів ресурсів і прозорому комунікаційному процесу. Це дозволяє оперативно реагувати на виклики, зменшувати невизначеність і підтримувати стійкий розвиток громади згідно з баченням і цілями Стратегії.

Ініціатором та координатором впровадження та реалізації Стратегії виступає *голова громади*, забезпечуючи як організаційні, так і змістовні аспекти процесу. Для проведення моніторингу і оцінювання реалізації Стратегії рішенням голови громади має бути створена *робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії*, яка забезпечуватиме процес моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії. До учасників робочої групи мають входити представники мешканців і мешканок громади, представники бізнесу, державних установ, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, а також місцевих засобів масової інформації. Крім того, важливо залучати зовнішніх експертів та консультантів, які мають досвід у стратегічному плануванні.

Місцеві засоби масової інформації та соціальні мережі відіграють ключову роль у створенні ефективного зворотного зв'язку між учасниками процесу та громадою. Вони також відповідають за інформування про хід розробки та реалізації Стратегії, а також сприяють її популяризації серед мешканців.

Завдяки системному моніторингу, оцінюванню та управлінню ризиками в процесі реалізації Стратегії громада має змогу ефективно реагувати на виклики та забезпечувати стабільний рух до досягнення стратегічних цілей.

Моніторинг реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади передбачає регулярний моніторинг та оцінювання досягнутих результатів. Це дає можливість виявляти можливі відхилення від запланованих показників і цілей та приймати обґрунтовані управлінські рішення для їх коригування, а також є необхідним для здійснення актуалізації Стратегії і Плану дій.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Моніторинг є безперервним процесом, який охоплює систематичний збір інформації та аналіз результатів реалізації стратегії. Робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії, включаючи представників ради, депутатів, підприємців та громадських організацій, здійснює регулярну перевірку стану реалізації Стратегії. Оцінка базується на порівнянні результатів із планом дій та ключовими показниками.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації наведена у таблиці 6.1.

Моніторинг Стратегії здійснюється щороку, шляхом порівняння базових та фактичних значень показників та відображається у звіті, який оприлюднюється на офіційному вебсайті місцевої ради. Примірну форму звіту наведено у додатку 12 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії

Моніторинг Плану заходів відбувається двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів оцінки результативності. Моніторинг Плану заходів проводить робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії.

Звіти про моніторинг готуються двічі на рік, з підготовкою документів, які включають інформацію про досягнуті результати, відхилення від плану та пропозиції щодо покращення, за формою, наведеною у додатку 13 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Важливим елементом моніторингу є регулярне збирання звітів від підрозділів, відповідальних за реалізацію проєктів. Це забезпечує зворотній зв'язок щодо ходу виконання Плану заходів, а також дає можливість для коригування планів у разі необхідності.

У разі потреби коригування документу зібрані пропозиції проєктів обговорюються з громадськістю. Цей процес триває впродовж усього періоду реалізації стратегії, з внесенням коригувань та адаптацією до змін, що відбуваються в соціально-економічному середовищі громади.

Звіти про моніторинг Стратегії та Плану заходів з її реалізації подаються в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду на розгляд місцевої ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів

Оцінювання результатів реалізації Стратегії є важливим етапом у визначенні ефективності впровадження та реалізації її заходів. Вона дозволяє порівняти фактичні результати з плановими та оцінити, чи відповідають досягнуті цілі потребам громади. Оцінювання має включати аналіз стійкості досягнутих результатів та визначення, чи відповідає Стратегія очікуванням її бенефіціарів. Після оцінювання може бути ухвалене рішення щодо актуалізації Стратегії.

Оцінювання реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного та екологічно-збалансованого розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі проведеного оцінювання складається **заключний звіт**, який містить результати порівняння фактичних та цільових значень показників; досягнення запланованих цілей; задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб; наявних незапланованих змін та впливів; діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих); ефективності механізмів реалізації, ресурсних витрат, стійкості результатів Стратегії.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться із залученням експертів).

Заключний звіт щодо оцінювання реалізації Стратегії та Плану заходів не пізніше трьох місяців після закінчення звітного періоду подається на розгляд місцевої ради та оприлюднюється на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації.

Таким чином, моніторинг та оцінювання Стратегії та Плану заходів є невід'ємною частиною циклічного процесу управління розвитком громади. Вони гарантують адаптивність, прозорість і підзвітність стратегічного планування, сприяючи сталому розвитку громади навіть в умовах динамічних змін. Це важливий інструмент для забезпечення довіри громади до процесів управління та формування ефективної основи для подальшого розвитку.

6.1. Система показників для моніторингу

Для здійснення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії та управління ризиками визначено систему *показників, строки* проведення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії, а також *відповідальні* за їх проведення структурні підрозділи виконавчого органу міської ради. Відповідно до засад управління, орієнтованого на результат, для моніторингу визначено релевантні показники, які можна виміряти або розрахувати, та на основі яких буде зроблено висновок щодо успішності реалізації Стратегії. Такі показники поділяються на:

- показники продукту (короткострокові досягнення);
- показники результату (середньострокові наслідки);
- показники впливу (довгострокові зміни).

Для моніторингу мають використовуватись кількісні (вимірюють об'єктивні дані) та якісні показники (відображають ставлення та сприйняття зацікавленими сторонами досягнутого результату та змін, що відбулися). Усі показники мають бути нейтральними, тобто не вказувати напрямок зміни - збільшення, зменшення, підвищення тощо. Відтак, для відстеження прогресу реалізації стратегії для кожного показника визначено: базове значення (вимірюється до початку реалізації Стратегії); проміжне значення (станом на конкретний період) та цільове значення (результат реалізації Стратегії).

Система показників, яка характеризує виконання кожної стратегічної та оперативної цілі Стратегії, представлена в таблиці 6.1.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

Таблица 6.1

Система показників для моніторингу виконання стратегічних та оперативних цілей Стратегії

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірювання	Значення показника			Джерело даних
				базове	проміжне	цільове	
Стратегічна ціль 1. Високий рівень життя в громаді	Операційна ціль 1.1. Забезпечення якості та доступності публічних послуг	Кількість наданих адміністративних послуг через ЦНАП	Кількість послуг на рік	3,000	3,500	4,000	Центр надання адміністративних послуг
		Відсоток населення, яке задоволене якістю адміністративних послуг	%	60%	70%	80%	Центр надання адміністративних послуг, соціологічні опитування
		Відсоток населення, яке задоволене якістю медичних послуг, соціальних послуг, послуг в сфері освіти та культури	%	60%	70%	80%	Структурні підрозділи ОМС, заклади охорони здоров'я, соціальні заклади, заклади культури та заклади освіти
		Відсоток населення, яке має доступ до швидкої допомоги протягом 20 хвилин	% населення	75%	85%	95%	Структурні підрозділи ОМС, служба екстреної медичної допомоги
	Операційна ціль 1.2. Впровадження демократичних принципів врядування	Кількість громадських слухань та обговорень щодо місцевих ініціатив	Кількість заходів на рік	5	10	15	Структурні підрозділи ОМС
		Частка рішень місцевої влади, ухвалених із врахуванням громадських пропозицій	%	30%	50%	70%	Виконавчий комітет
		Рівень задоволеності громадян можливістю брати участь у прийнятті рішень	%	50%	65%	80%	Структурні підрозділи ОМС, соціологічні опитування
		Кількість місцевих ініціатив, які отримали фінансування або реалізовані владою	Кількість проєктів на рік	3	6	10	Виконавчий комітет
	Операційна ціль 1.3. Створення сприятливих умов для повернення мешканців та мешканок; залучення нових жителів. Інтеграція ВПО та колишніх військових в суспільне життя громади	Чисельність населення громади	Кількість осіб	7,000	7,500	8,000	демографічна статистика
		Частка ВПО, які отримали житло в громаді (тимчасове або постійне)	%	20%	50%	80%	Відділ соціального захисту
		Кількість нових підприємств або бізнесів, створених переселенцями або ветеранами	Кількість підприємств	5	15	30	Відділ економічного розвитку, центр зайнятості
		Частка ветеранів, які залучені до роботи, навчання або підприємницької діяльності	%	30%	50%	70%	Відділ соціального захисту
Стратегічна ціль 2. Відновлення та розвиток економіки, що забезпечить фінансову спроможність та сталість громади	Операційна ціль 2.1. Забезпечення нових робочих місць за рахунок багаточисельних малих та середніх підприємств, зокрема в сфері переробки сільгосппродукції та активного туризму	Кількість новостворених малих і середніх підприємств (МСП)	Кількість підприємств	10	20	35	Відділ економічного розвитку, податкова служба
		Кількість нових робочих місць, створених завдяки розвитку МСП	Кількість робочих місць	50	100	200	Відділ економічного розвитку, центри зайнятості
		Обсяг продукції місцевих підприємств з переробки сільгосппродукції	Тон продукції	500	1,200	2,000	Структурні підрозділи ОМС, статистичні звіти підприємств
		Кількість туристів, які відвідали громаду протягом року	Кількість осіб	2,000	5,000	10,000	Структурні підрозділи ОМС, статистичні дані туристичних операторів
	Операційна ціль 2.2. Створення атракційного ринку праці	Рівень безробіття у громаді	%	12%	9%	6%	Центр зайнятості
		Частка молоді (18-35 років), працевлаштованої у громаді	%	40%	55%	70%	Відділ економічного розвитку, центр зайнятості
		Кількість вакансій, розміщених місцевими роботодавцями	Кількість вакансій	100	200	300	Центр зайнятості, портали з працевлаштування

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

		Кількість освітніх та професійних програм для підготовки кадрів під потреби ринку праці	Кількість програм	3	6	10	Відділ освіти та розвитку персоналу, навчальні заклади
	Операційна ціль 2.3. Залучення інвестицій	Загальний обсяг інвестицій, залучених у громаду	Млн грн	5	15	30	Відділ економічного розвитку, звіти бізнесу
		Кількість нових інвестиційних проєктів, реалізованих у громаді	Кількість проєктів	2	5	10	Відділ економічного розвитку, інвестори
		Кількість міжнародних грантів та програм підтримки бізнесу, у яких бере участь громада	Кількість грантів	1	3	5	Структурні підрозділи ОМС
		Кількість бізнес-заходів для залучення інвесторів (форуми, ярмарки, конференції)	Кількість заходів	2	4	8	Відділ економічного розвитку
Стратегічна ціль 3. Відновлення та розвиток інфраструктури громади, яка б відповідала вимогам сучасності та потребам людей з врахуванням елементів безбар'єрності	Операційна ціль 3.1. Відновлення та розбудова дорожньо-транспортної інфраструктури, вуличного освітлення	Протяжність відремонтованих та новозбудованих доріг місцевого значення	Кілометри	5	15	30	Відділ житлово-комунального господарства (ЖКГ)
		Відсоток доріг у громаді, які відповідають сучасним стандартам	%	30%	50%	80%	Відділ житлово-комунального господарства (ЖКГ)
		Кількість встановлених нових світильників вуличного освітлення	Кількість	100	300	600	Відділ житлово-комунального господарства (ЖКГ)
		Відсоток населених пунктів громади, охоплених сучасним вуличним освітленням	%	40%	70%	100%	Відділ житлово-комунального господарства (ЖКГ)
	Операційна ціль 3.2. Відновлення та розбудова мереж водопостачання та водовідведення. Ефективне управління побутовими відходами	Протяжність оновлених або новозбудованих водопровідних мереж	Кілометри	2	7	15	Відділ ЖКГ, Водоканал
		Відсоток населення громади, яке має безперешкоджаний доступ до якісної питної води	%	60%	80%	100%	Водоканал, санітарно-епідеміологічна служба
		Кількість оновлених або новозбудованих каналізаційних мереж	Кілометри	1	5	12	Відділ ЖКГ, Водоканал
		Рівень охоплення громади системами роздільного збору сміття	%	30%	60%	90%	Відділ ЖКГ, комунальні служби
	Операційна ціль 3.3. Відновлення та розбудова житлового фонду громади	Кількість відремонтованих або новозбудованих житлових будинків	Кількість	5	15	30	Відділ містобудування та архітектури, забудовники
		Частка житлового фонду, який відповідає сучасним стандартам енергоефективності	%	20%	50%	80%	Відділ ЖКГ, будівельний аудит
		Кількість квартир та будинків, наданих для ВПО та малозабезпечених громадян	Кількість	10	30	50	Відділ соціального захисту, місцеві забудовники
		Кількість житлових програм (іпотечних або компенсаційних), що реалізуються в громаді	Кількість	1	3	5	Відділ економічного розвитку, банки, державні програми
	Операційна ціль 3.4. Відновлення та розбудова об'єктів комунальної власності громади та благоустроїв населених пунктів	Кількість відновлених або новозбудованих закладів освіти, культури, спорту (шкіл, садочків, бібліотек, спортмайданчиків тощо)	Кількість об'єктів	3	7	15	Структурні підрозділи ОМС
		Кількість парків, скверів та громадських просторів, що облаштовані або реконструйовані	Кількість об'єктів	2	5	10	Структурні підрозділи ОМС
		Частка громадських будівель, адаптованих	% від загальної	30%	60%	90%	Структурні підрозділи ОМС

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Старосалтівської селищної територіальної громади на період 2025- 2027 роки

		до безбар'єрності (наявність пандусів, ліфтів, тактильних плит тощо)	кількості				
		Кількість населених пунктів громади, охоплених програмами озеленення та екологічного розвитку	Кількість населених пунктів	2	5	8	Структурні підрозділи ОМС
Стратегічна ціль 4. Високий рівень безпеки людей. Багатство природного середовища раціонально використовується із збереженням його потенціалу для наступних поколінь	Операційна ціль 4.1. Забезпечення ефективної роботи підрозділів поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій	Середній час реагування поліції на виклик	Хвилини	15 хв	10 хв	7 хв	Відділ Національної поліції у громаді
		Кількість правопорушень на 1,000 мешканців	Кількість випадків	25	20	15	Відділ Національної поліції у громаді
		Час прибуття підрозділів ДСНС на виклик	Хвилини	20 хв	15 хв	10 хв	Державна служба з надзвичайних ситуацій (ДСНС)
		Рівень довіри населення до поліції та ДСНС	% населення	50%	70%	85%	Відділ внутрішньої політики, соціологічні опитування
	Операційна ціль 4.2. Охорона навколишнього середовища з урахуванням кліматичних змін	Рівень забруднення повітря (кількість шкідливих речовин у ПДК)	мг/м³	1.5	1.2	1.0	Державна екологічна інспекція, моніторинг якості повітря
		Площа озелених територій громади	Га	50	75	100	Структурні підрозділи ОМС
		Кількість встановлених станцій моніторингу кліматичних змін та якості повітря	Кількість станцій	1	3	5	Структурні підрозділи ОМС
		Кількість екологічних ініціатив та акцій у громаді (прибирання, висадка дерев, екопросвітництво тощо)	Кількість заходів	5	10	20	Структурні підрозділи ОМС
	Операційна ціль 4.3. Підтримка військових підрозділів	Обсяг бюджетних коштів, виділених на підтримку військових	Млн грн	1 млн	3 млн	5 млн	Відділ фінансів
		Кількість волонтерських ініціатив та зборів на підтримку військових	Кількість заходів	10	20	30	Відділ соціального захисту, благодійні фонди
		Частка військових, які отримали соціальну допомогу у громаді (пільги, житло, реабілітація)	% військових	40%	60%	80%	Відділ соціального захисту
		Кількість програм реабілітації та соціальної адаптації для військових у громаді	Кількість програм	2	5	10	Структурні підрозділи ОМС
	Операційна ціль 4.4. Забезпечення цивільного захисту людей	Кількість укриттів та сховищ, що відповідають вимогам безпеки	Кількість укриттів	10	20	40	Структурні підрозділи ОМС
		Відсоток населення, яке пройшло навчання з цивільного захисту (евакуація, перша допомога, реагування на НС)	% населення	20%	50%	80%	Структурні підрозділи ОМС
		Кількість тренувальних навчань та інструктажів із цивільного захисту	Кількість заходів	3	7	15	Структурні підрозділи ОМС
		Час реагування рятувальних служб у випадку надзвичайних ситуацій	Хвилини	30 хв	20 хв	10 хв	Структурні підрозділи ОМС